

ROZHODNUTÍ KOMISE

ze dne 15. září 1999,

**kterým se potvrzují opatření oznámená Belgií v souladu s čl. 6 odst. 6 směrnice
Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES o obalech a obalových odpadech**

(Oznámeno pod číslem dokumentu K(1999) 2919)

(Pouze nizozemské znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

(1999/652/ES)

COMMISSION DECISION of 15 September 1999 confirming the measures notified by Belgium pursuant to Article 6(6) of Directive 94/62/EC of the European Parliament and of the Council on packaging and packaging waste (1999/652/EC)

(notified under document number C(1999) 3818)

(Only Dutch text is authentic)

(Text with EEA relevance)

KOMISE EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství,

s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech¹, a zejména na čl. 6 odst. 6 uvedené směrnice,

po konzultaci s výborem zřízeným směrnicí 94/62/ES,

¹ Úř. věst. č. L 365, 31. 12. 1994, s. 10.

Projednaný překlad, MŽP ČR – SE 40b, 30/9/2001

formátováno 26/2/2002

Revidovaný překlad, ÚNMZ – CTP, 5/6/2002

vzhledem k těmto důvodům:

I. POSTUP

1. Směrnice 94/62/ES

cílem směrnice 94/62/ES, založené na článku 95 (100a) Smlouvy, je harmonizovat vnitrostátní opatření členských států týkající se nakládání s obaly a obalovými odpady s cílem předejít jakémukoli dopadu na životní prostředí anebo takový dopad omezit, a tím poskytnout životnímu prostředí vysokou úroveň ochrany a zároveň zajistit fungování vnitřního trhu a zabránit překážkám obchodu stejně jako narušením a omezením soutěže v rámci Společenství. Za tímto účelem stanoví čl. 6 odst. 1 mimo jiné kvantifikované cíle, které mají být dosaženy členskými státy při využití a recyklaci obalových odpadů;

čl. 6 odst. 1 písm. a) stanoví, že nejpozději do 30. června 2001 má být nejméně 50 % a nejvýše 65 % hmot. obalových odpadů využito. Podle čl. 6 odst. 1 písm. b) má být v rámci téhož obecného cíle a do téhož data recyklováno nejméně 25 % a nejvýše 45 % hmot. celkového množství obalových materiálů obsažených v obalových odpadech, a to nejméně 15 % hmot. každého obalového materiálu;

čl. 6 odst. 6 zavádí monitorovací postup, jímž lze zajistit koherenci odlišných strategií jednotlivých členských států, především s cílem zajistit, aby cíle stanovené jedním státem nebyly překážkou souladu se směrnicí pro ostatní členské státy nebo aby nepředstavovaly narušení vnitřního trhu;

podle uvedeného ustanovení potvrdí Komise taková opatření po jejich ověření;

2. Oznámená opatření

belgické orgány oznámily Komisi dne 13. července 1996 v rámci postupu stanoveného směrnicí Rady 83/189/EHS² návrh Dohody o spolupráci při prevenci vzniku obalových odpadů a nakládání s nimi (oznámení 96/240/B);

v Belgii má federální vláda pravomoc transponovat směrnici 94/62/ES pouze v záležitostech týkajících se výrobků (což je např. článek 9 a příloha II). Stanovení cílů pro využití a recyklaci obalových materiálů obsažených v obalových odpadech, jak je stanoveno v článku 6 směrnice 94/62/ES, je výhradně v pravomoci regionů. S cílem dosáhnout jednotné a důsledné transpozice a uplatňování směrnice 94/62/ES, a zejména jejího článku 6, považovaly tři regiony Belgie za nezbytné uzavřít Dohodu o spolupráci při prevenci vzniku obalových odpadů a nakládání s nimi. Tato dohoda je právně závazným aktem a představuje transpoziční opatření s ohledem na článek 6 směrnice 94/62/ES. Tato dohoda o spolupráci stanoví povinnost pro hospodářské

² Úř. věst. č. L 109, 26. 4. 1983, s. 8. Směrnice ve znění směrnice 98/34/ES (Úř. věst. č. L 204, 21. 7. 1998, s. 37).

subjekty (které plní obaly nebo je používají, včetně dovozců v případě, že obaly jsou plněny mimo Belgie) zpětně odebírat a recyklovat/využívat obalové materiály obsažené v obalových odpadech uváděných na trh (článek 6 dohody o spolupráci), a to buď jednotlivě, nebo prostřednictvím smluv s třetími stranami (čl. 7 odst. 1 dohody o spolupráci) a splnit kvantifikované cíle pro recyklaci a využití (čl. 3 odst. 2 dohody o spolupráci). Hospodářské subjekty musí sdělit Mezuregionální komisi pro obaly jak zamýšlejí splnit tuto povinnost. V případě obalových odpadů z domácností nejsou dotčena práva příslušných orgánů veřejné moci odpovědných za sběr odpadů na veřejných komunikacích. Mezuregionální komise posoudí, a případně schválí nebo zamítne metody, pomocí kterých zamýšlejí hospodářské subjekty plnit svou povinnost stanovenou v článku 6 dohody o spolupráci (čl. 7 odst. 2 dohody o spolupráci). Hospodářské subjekty mohou být zproštěny povinnosti zpětného odběru a recyklace/využití obalů podpisem smlouvy s „organisme agréé“ (schválený orgán, článek 8 dohody o spolupráci), kterým se zaváže k opatřením umožňujícím schválenému orgánu plnit cíle pro recyklaci a využití. Tyto schválené orgány mají kromě dosažení kvantifikovaných cílů stanovených v čl. 3 odst. 2 dohody o spolupráci plnit řadu požadavků týkajících se jejich právní a finanční situace (články 9 až 15 dohody o spolupráci);

čl. 3 odst. 2 dohody o spolupráci stanoví tyto celosvětové nejnížší míry (hmot.) recyklace a využití obalových odpadů :

- pro rok 1998 : 45 % recyklace – 70 % využití
- pro rok 1999: 50 % recyklace – 80 % využití

tyto míry týkající se recyklace a využití budou dosaženy dotýčnými hospodářskými subjekty prostřednictvím systému popsaného výše v každém ze tří regionů, tj. regionu Flandry, Valonsko a Brusel, a to pokud jde o obalové odpady z domovních odpadů tak i o průmyslové obalové odpady

příloha návrhu dohody o spolupráci byla zahrnuta do oznámení, které obsahuje soubor opatření přijatých s cílem zajistit soulad s podmínkami uvedenými v čl. 6 odst. 6 směrnice 94/62/ES. Tato opatření sestávají z:

- analýzy kapacit pro využití ve vztahu ke každému z toků obalových odpadů pro následující léta. Tato analýza je podrobně popsána v oddílu II písm. a)
- popisu opatření zaváděných s cílem zabránit narušení trhu. Tato opatření spočívají v postupném provádění právních předpisů a v nepřetržitém postupu monitorování, které má vykonávat Mezuregionální komise pro obaly a každý z příslušných regionálních orgánů, které dohlíží na vytvoření nezbytné infrastruktury pro sběr. Plánovány jsou pravidelné kontroly v souvislosti se schvalováním ročního rozpočtu u schválených orgánů stejně jako kontroly účinnosti monitorovacího postupu u provozovatelů recyklace a využití;

analýza různých toků odpadů byla provedena ve studii o „ekologické standardizaci obalů v Belgii“, která byla postoupena Komisi s oznámením, a poté byla Komisí rozeslána všem členským státům;

dne 14. října 1996 Komise v připomínkách k oznámenému návrhu v souladu s postupem stanoveným ve směrnici 83/189/EHS přiznala, že Belgie má v úmyslu využít čl. 6 odst. 6 směrnice 94/62/ES. Na oznámení Belgie č. 96/2408 také reagovaly dva členské státy. Dne 11. října 1996 zaslala Francie podrobné stanovisko k různým aspektům tohoto návrhu, mimo jiné se zmínkou o tom, že míry recyklace a využití předpokládané v návrhu dohody o spolupráci pro rok 1999 vyžadují, aby byl postup uvedený v čl. 6 odst. 6 uplatněn před přijetím těchto cílů. Dne 14. října 1999 zaslalo připomínky k oznámení také Finsko, záležitosti čl. 6 odst. 6 se však netýkaly;

dne 20. prosince 1997 v odpovědi na podrobné stanovisko Francie předložila Belgie podrobnou analýzu současných průmyslových kapacit, aby prokázala, že byly splněny podmínky stanovené v čl. 6 odst. 6;

dohoda o spolupráci byla přijata prostřednictvím vyhlášky regionu Flandry ze dne 21. ledna 1997, vyhlášky regionu Valonsko ze dne 16. ledna 1997 a nařízení regionu Brusel ze dne 24. ledna 1997 (vše zveřejněno v *Moniteur* ze dne 5. března 1997). Konečné znění opatření bylo sděleno Komisi dne 30. dubna 1997;

3. Stanoviska

čl. 6 odst. 6 stanoví, že Komise musí rozhodnout po ověření oznámených opatření ve spolupráci s členskými státy. Za tímto účelem konzultovala Komise s členskými státy zaslané oznámení v rámci výboru zřízeného článkem 21 směrnice 94/62/ES. Tento postup byl považován za nejvhodnější a žádný z členských států nevyjádřil svůj nesouhlas. První výměna názorů proběhla v průběhu zasedání výboru dne 21. dubna 1997. Členské státy byly následně vyzvány, aby zaslaly své připomínky písemně Komisi do 31. května 1997. Belgie, Dánsko, Francie, Irsko, Nizozemsko, Rakousko a Spojené království své písemné příspěvky zaslaly. Záležitost byla znovu projednána na zasedání výboru dne 4. září 1997;

žádný z členských států nevyjádřil mínění, že by belgická opatření mohla vést k narušení vnitřního trhu či být překážkou souladu se směrnicí u ostatních členských států;

několik členských států poukázalo na to, že zvláštní postup, který stanoví, jaký druh informací by měly členské státy poskytnout pro oznámení o opatřeních podle čl. 6 odst. 6, by měl být dohodnut mezi nimi a Komisí. Následně se však objevila řada obtíží, které by s tímto postupem souvisely, především pokud jde o hodnocení kapacit pro recyklaci a využití, které jsou přístupné pro mezinárodní trh, a také vzhledem ke skutečnosti, že není vždy možné předpovědět, zda určité opatření bude mít ten účinek, že budou překročeny nejvyšší cíle stanovené směrnicí 94/62/ES;

Francie poukázala na to, že pro Komisi a členské státy je obtížné zaujmout stanovisko k této záležitosti při neexistenci obecné metodiky, která by měla být použita pro vybudování databáze (v souladu s článkem 12 směrnice 94/62/ES), protože až do tohoto okamžiku budou existovat obtíže s výpočtem dosažených cílů. Francie proto

navrhla, aby rozhodnutí ohledně oznámení Belgie bylo odloženo na dobu³, kdy bude obecná metodika k dispozici;

výbor během svého zasedání dosáhl všeobecné shody v otázce nutnosti stálého monitorování účinku přijatých opatření s cílem rozpoznat možná narušení obchodu a čelit jim, pokud by k nim došlo. Spojené království uvedlo, že by bylo prospěšné poskytovat informace o ekonomických aspektech, jako je dosažená a výhledová úroveň zpracování a zpracovatelských kapacit, o dovozu a vývozu obalového odpadu a o dosažených cenách. Bylo však také dosaženo všeobecné shody o prvotní úloze členských států, které se obávají, že jejich soulad s dotyčnou směrnicí by mohl být ohrožen opatřeními přijatými jinými členskými státy. Pokud by opatření převyšující nejvyšší cíle stanovené směrnicí vedlo k problémům ohledně souladu se směrnicí u ostatních členských států, je v první řadě nutné se s touto situací obeznámit tak, aby mohla být přijata potřebná protipopatření. Komise vyzývá členské státy, aby bezprostředně podaly jakoukoli informaci o nepříznivých účincích ve smyslu čl. 6 odst. 6 na svém území, kdykoliv taková situace nastane;

Spojené království dále navrhlo, aby tyto účinky způsobené přijetím vyšších cílů, než udává směrnice, byly vyhodnoceny během plánované revize cílů uvedených v čl. 6 odst. 1, která má být dokončena nejpozději do 1. ledna 2001;

II. VYHODNOCENÍ

vzhledem ke zpoždění, které by mohlo vzniknout, pokud by Komise čekala na údaje v souladu s rozhodnutím Komise 97/138/ES⁴⁴, a s ohledem na to, že žádný nepříznivý účinek týkající se prvků obsažených v čl. 6 odst. 6 dosud nebyl hlášen, nepovažuje Komise za nezbytné odložit konečné rozhodnutí, jak navrhla Francie;

čl. 6 odst. 6 směrnice 94/62/ES umožňuje členským státům překročit cíle stanovené čl. 6 odst. 1 písm. a) a čl. 6 odst. 1 písm. b), jestliže mají členské státy k tomuto účelu odpovídající kapacity pro recyklaci a využití odpadů. Příslušná opatření musí být přijata v zájmu vysoké úrovně ochrany životního prostředí a za podmínky, že nezpůsobí narušení vnitřního trhu a nebudou překážkou ostatním státům ohledně souladu s touto směrnicí. Dále nesmějí být svévolným prostředkem diskriminace ani skrytým omezením obchodu mezi členskými státy;

v tomto případě Belgie požádala o odchylku z čl. 6 odst. 1 písm. b);

Komise konzultovala záležitost s členskými státy a žádné námitky proti belgickým opatřením nebyly vzneseny;

³ Pokud jde o tuto otázku, je stanoveno, že databáze bude vybudována v souladu s rozhodnutím Komise 97/138/ES pro zajištění souladu s cíli směrnice a výhledové vypracování obecné metodiky; není to však podmínkou pro potvrzení opatření podle čl. 6 odst. 6.

⁴⁴ Úř. věst. č. L 52, 22. 2. 1997, s. 22.

a) Odpovídající kapacity pro využití a recyklaci

tento požadavek je Komisí interpretován tak, že neukládá členským státům, aby byly zcela soběstačné ohledně recyklace a využití. Členské státy mohou též využít kapacit umístěných v ostatních členských státech a třetích zemích, aby splnily své cíle v oblasti recyklace a využití. Pak je však obtížné provést přesnou kvantifikaci dostupných kapacit, protože k recyklaci dochází v rámci volného mezinárodního obchodu;

toto kritérium slouží též k tomu, aby opatření přijatá jedním členským státem nezpůsobila problémy týkající se souladu se směrnicí v ostatních členských státech; musí být proto posuzováno v souvislosti s dalšími kritérii, která stanoví čl. 6 odst. 6. V praxi je splnění tohoto kritéria znakem splnění kritérií podle písmen b) a c) níže. Pokud jsou překračovány cíle uvedené v čl. 6 odst. 1, je zejména nutno zabezpečit, aby nebyly narušeny systémy sběru a recyklace v ostatních členských státech;

pokud se týká opatření, která oznámila Belgie, informace poskytnuté belgickou vládou Komisi svědčí o tom, že překročení cílů směrnice 94/62/ES nevyvolá jako důsledek poruchu trhu s recyklovanými materiály v ostatních členských státech. Informace poskytnuté Belgií naznačují, že míry recyklace 55 % skleněných obalů bylo dosaženo již v r. 1997 a pro stávající kapacity není žádný problém absorbovat nárůst hnědých a zelených skleněných obalových odpadů. Kapacity pro recyklaci v Belgii jsou schopné zabezpečit recyklaci 160 000 t skla ročně a v pěti zařízeních pro zpracování je produkována druhotná surovina pro belgické i zahraniční podniky. Bílé sklo je vyváženo do zahraničních závodů, které mají zájem o výkup tohoto odpadu;

podobně nejsou žádné problémy s kapacitou při recyklaci kovových obalů, na které je každoročně spotřebováno 3,5 mil. t železných kovů z domácích zdrojů a 1,27 mil. t těchto materiálů je dováženo. Pokud jde o neželezné kovy, Belgie má kapacitu překračující 500 000 t/rok;

mechanickou recyklaci syntetických materiálů zajišťovalo podle informace belgických orgánů v roce 1997 několik společností v celkovém objemu 50 000 t. Počet hospodářských subjektů v tomto odvětví svědčí o tom, že se trh může dále rozšiřovat, zejména v sektorech prací na silnicích, veřejných zařízení a potrubí pro odpadní vody. Belgie předpokládá dosažení recyklace plastových obalových odpadů v míře zhruba 15 % a předání zbývajícího podílu do spaloven komunálního odpadu nebo cementářských pecí. Energetické využití v cementářských pecích se týkalo v roce 1997 10 000 t plastových odpadů, ale kapacity pro využití mají být zvýšeny na 60 000 – 80 000 t/rok. Dostatečné kapacity pro využití existují také ve spalovnách komunálního odpadu vybavených zařízením pro využití energie a také v zařízeních pro výrobu oceli;

kapacita pro recyklaci přesahující jeden milion tun ročně již existovala v roce 1997 také pro papír a lepenku. Toto průmyslové odvětví vyžaduje vzhledem k rentabilitě dovoz odpadního papíru, takže neexistují problémy, pokud jde o kapacity pro recyklaci;

Komise shledala, že Belgie má odpovídající kapacity pro využití a recyklaci;

b) Možná narušení vnitřního trhu

Komise vyhodnotila opatření oznámená Belgií a shledala, že míry recyklace a využití stejně jako systém sběru, jímž jsou vázáni provozovatelé prostřednictvím právních předpisů, nezpůsobují v současné době narušení vnitřního trhu. Tímto rozhodnutím není dotčeno plné uplatňování právních předpisů Společenství, zvláště pokud jde o volný pohyb zboží. Konzultace s ostatními členskými státy ukázaly, že se žádný členský stát nedomnívá, že by belgická opatření mohla vést k narušení trhu. Belgické orgány uvedly, že toto nebezpečí neexistuje vzhledem k malé velikosti belgického trhu a postupnému uplatňování oznámených opatření. V tomto ohledu byl zřízen monitorovací orgán;

Komise nemá k dispozici žádný jiný náznak svědčící o tom, že by belgické cíle ohledně recyklace a využití vedly ke svévolnému narušení trhu;

c) Neexistence překážek pro soulad ostatních členských států se směrnicí

účelem tohoto kritéria je předejít tomu, aby kapacity členských států určené k recyklaci a využití odpadů byly naplněny obalovými odpady sebranými v ostatních členských státech. To se týká zejména těch členských států, které dosud ve větším měřítku nezačaly s recyklací obalových odpadů a v nichž musí být infrastruktura pro sběr teprve vytvořena anebo není dosud úplná;

vyhodnocení oznámených opatření z hlediska tohoto kritéria je nutno učinit především s ohledem na stanovisko těch členských států, u nichž může zavedením opatření v jiném státě vzniknout překážka ohledně souladu s cíli dotyčné směrnice. Žádný členský stát však nevyjádřil obavu, že opatření oznámená Belgií by mu mohla být překážkou souladu se směrnicí. Také Komisi nejsou známy žádné problémy ohledně souladu se směrnicí, které by mohly pro ostatní členské státy vyvstat v důsledku belgických opatření;

při hodnocení toho, zda důsledkem překročení recyklačních cílů Belgií může být využívání kapacit pro recyklaci ostatních členských států, které může působit případné problémy týkající se souladu ohledně cílů směrnice u ostatních členských států, vzala Komise v úvahu i skutečnost, že Belgie produkuje pouze 3 % z obalových odpadů vznikajících ve Společenství. Podle názoru Komise zde tudíž neexistuje žádné skutečné riziko vzniku problémů ohledně souladu s cíli směrnice 94/62/ES u ostatních členských států;

d) Neexistence svévolných prostředků diskriminace

belgická opatření se týkají všech obalových odpadů bez rozdílu, ať pocházejí z domácích, či z dovezených výrobků. Komise tuto záležitost konzultovala s členskými státy a obdržela informace, které nesvědčí o svévolné diskriminaci;

e) Neexistence skrytého omezení obchodu mezi členskými státy

tento pojem se týká možných omezení dovozu výrobků z ostatních členských států a nepřímé ochrany domácích výrobků. Odpady jsou zboží, které spadá do oblasti působnosti článků 30 a 36 Smlouvy, a opatření přijatá v oblasti nakládání s odpady tudíž mohou také za jistých okolností vést k omezení obchodu či ochraně domácí produkce. Komise proto musí posoudit, zda se nežádoucím účinkům předešlo stanovením recyklačních cílů takovým způsobem, aby se nevyskytlo nepřímé upřednostnění domácí produkce nebo distribuce. Avšak obsah opatření oznámených Belgií a jejich uplatňování neopravňují k závěru, že by mohly způsobit omezení obchodu;

III. ZÁVĚRY

Komise na základě informací, které jí poskytla Belgie, a na základě výsledku konzultací s členskými státy popsanych v úvahách uvedených výše, dospívá k závěru, že by opatření oznámená Belgií v souladu s čl. 6 odst. 6 směrnice 94/62/ES měla být potvrzena, neboť bylo ověřeno, že:

- v Belgii existují odpovídající kapacity pro využití a recyklaci,
- tato opatření nevedou k narušení vnitřního trhu,
- tato opatření nejsou překážkou souladu se směrnicí u ostatních členských států,
- tato opatření nepředstavují svévolné prostředky diskriminace,
- tato opatření nepředstavují skryté omezení obchodu mezi členskými státy,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Opatření oznámená Belgií, která vedou k překročení nejvyšších cílů ohledně recyklace a využití stanovených v čl. 6 odst. 1 písm. b) směrnice 94/62/ES, se potvrzují.

Článek 2

Toto rozhodnutí je určeno Belgickému království.

V Bruselu dne 15. září 1999.

Za Komisi
Ritt BIERREGAARD
členka Komise